

Normă nr. 18/2006

din 05/09/2006

privind organizarea și controlul intern, administrarea
riscurilor semnificative, precum și desfășurarea activității
de audit intern a instituțiilor financiare nebancaire

Publicat în Monitorul Oficial, Partea I nr. 770 din 11/09/2006

Actul a intrat în vigoare la data de 11 septembrie 2006

Având în vedere dispozițiile art. 28 alin. (4) lit. b) și alin. (5) lit. e) din titlul I al Ordonanței Guvernului nr. 28/2006 privind reglementarea unor măsuri financiar-fiscale, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 266/2006,

în temeiul prevederilor art. 48 alin. (1) din Legea nr. 312/2004 privind Statutul Băncii Naționale a României și ale art. 72 din titlul I al Ordonanței Guvernului nr. 28/2006, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 266/2006,

Banca Națională a României emite prezenta normă.

CAPITOLUL I

Dispoziții generale

Art. 1. - Prezenta normă se aplică instituțiilor financiare nebancaire, persoane juridice române, și, în mod corespunzător, sucursalelor din România ale instituțiilor financiare nebancaire, persoane juridice străine, înscrise în Registrul special, denumite în continuare instituții financiare nebancaire, și reglementează cadrul general care trebuie respectat de acestea pentru:

- a) organizarea și controlul intern al activității instituțiilor financiare nebancaire;
- b) administrarea riscurilor semnificative de către instituțiile financiare nebancaire;
- c) organizarea și desfășurarea activității de audit intern a instituțiilor financiare nebancaire.

Art. 2. - În sensul prezentei norme, termenii și expresiile de mai jos au următoarele semnificații:

- a) control intern - proces continuu la care participă consiliul de administrație, conducătorii, precum și personalul instituțiilor financiare nebancaire, prin care furnizează o asigurare rezonabilă asupra atingerii obiectivelor prevăzute la art. 4;
- b) sistem informațional - ansamblul de fluxuri informaționale organizate într-o concepție unitară, care asigură legătura pe verticală dintre nivelul de conducere, respectiv decizional, și nivelul de execuție, respectiv operațional, precum și legătura pe orizontală, în interiorul acestora;
- c) administrarea riscurilor semnificative - proces focalizat pe analiza profilului de risc al instituției financiare nebancaire, în vederea stabilirii unui raport optim între profit și riscurile pe care aceasta și le asumă în desfășurarea activității;
- d) riscuri semnificative - riscuri cu impact însemnat asupra situației patrimoniale și/sau reputaționale a instituțiilor financiare nebancaire;
- e) risc de credit - riscul înregistrării de pierderi sau al nerealizării profiturilor estimate, ca urmare a neîndeplinirii de către contrapartidă a obligațiilor contractuale;
- f) risc de piață - riscul înregistrării de pierderi sau al nerealizării profiturilor estimate, ca urmare a fluctuațiilor pe piață ale prețurilor, ratei dobânzii și cursului valutar;
- g) risc operațional - riscul înregistrării de pierderi sau al nerealizării profiturilor estimate, determinat fie de utilizarea unor procese, sisteme sau resurse umane inadecvate ori care nu și-au îndeplinit funcția în mod corespunzător, fie de factori externi, precum condițiile economice și progresul tehnologic;
- h) risc reputațional - riscul înregistrării de pierderi sau al nerealizării profiturilor estimate, ca urmare a lipsei de încredere a publicului în integritatea instituțiilor financiare nebancaire;
- i) risc legal - componentă a riscului operațional, determinată de neaplicarea sau aplicarea defectuoasă a dispozițiilor legale ori contractuale, care afectează negativ operațiunile sau situația instituțiilor financiare nebancaire;

j) audit intern - activitate independentă, destinată îmbunătățirii activității instituțiilor financiare nebancaire, fie prin îndeplinirea unor angajamente de audit, fie prin acordarea unor servicii de consultanță structurilor/entităților auditate;

k) angajament de audit - activitate constând într-o examinare obiectivă a modului de realizare a administrării riscurilor, a sistemului de control intern și a proceselor de conducere ale instituțiilor financiare nebancaire, în scopul furnizării unei asigurări rezonabile că acestea funcționează corespunzător și vor permite atingerea obiectivelor instituțiilor financiare nebancaire, precum și în scopul formulării unor recomandări de îmbunătățire a activității acestora;

l) structură organizatorică - ansamblu format din compartimente și sedii secundare ale instituțiilor financiare nebancaire, cărora, pentru o funcționare eficientă, le-au fost precizate atribuții și între care s-au stabilit relațiile de subordonare, colaborare și raportare.

CAPITOLUL II

Organizarea și conducerea instituțiilor financiare nebancaire înregistrate în Registrul special

Art. 3. - Fiecare instituție financiară nebancaară va avea un regulament propriu de organizare și funcționare, aprobat de organele statutare, prin care va stabili cel puțin:

- a)** structura organizatorică a instituției financiare nebancaire;
- b)** atribuțiile fiecărui compartiment al instituției financiare nebancaire și relațiile dintre acestea;
- c)** activitățile ce pot fi desfășurate de sucursale și alte sedii secundare ale instituției financiare nebancaire;
- d)** atribuțiile comitetului de administrare a riscurilor și comitetului de audit;
- e)** competențele conducătorilor, ale persoanelor care asigură conducerea compartimentelor din cadrul instituției financiare nebancaire și a sediilor secundare, precum și ale salariaților care efectuează operațiuni în numele și contul instituției financiare nebancaire;
- f)** sistemul de control intern și organizarea și funcționarea activității de audit intern.

SECȚIUNEA 1

Organizarea controlului intern al activității instituțiilor financiare nebancaire înregistrate în Registrul special

Art. 4. - Instituțiile financiare nebancaire vor organiza activitatea de control intern în scopul atingerii următoarelor obiective:

- a)** desfășurarea activității în condiții de eficiență;
- b)** furnizarea unor informații credibile, relevante, complete și oportune structurilor implicate în luarea deciziilor în cadrul instituției financiare nebancaire și utilizatorilor externi ai informațiilor;
- c)** asigurarea conformității activităților instituțiilor financiare nebancaire cu cadrul legal și cu normele proprii.

Art. 5. - În vederea îndeplinirii obiectivelor de control intern, instituțiile financiare nebancaire trebuie să își organizeze un sistem de control intern care să se refere la următoarele elemente aflate în strânsă corelare:

- a)** rolul și responsabilitățile consiliului de administrație și ale conducătorilor instituțiilor financiare nebancaire;
- b)** identificarea și evaluarea riscurilor semnificative;
- c)** activitățile de control și separarea responsabilităților;
- d)** informarea și comunicarea;
- e)** activitățile de monitorizare și corectare a deficiențelor.

SECȚIUNEA a 2-a

Comitetul de administrare a riscurilor

Art. 6. - **(1)** Instituțiile financiare nebancaire trebuie să dispună de un comitet de administrare a riscurilor. Comitetul de administrare a riscurilor este un comitet permanent, format dintr-un număr de cel puțin 3 membri, ale cărui funcționare și atribuții sunt reglementate de prezenta normă și de regulamentele interne ale fiecărei instituții financiare nebancaire.

(2) Comitetul de administrare a riscurilor se constituie prin decizie a consiliului de administrație.

Art. 7. - (1) Instituțiile financiare nebancale trebuie să dispună de un regulament al comitetului de administrare a riscurilor, aprobat la nivelul consiliului de administrație și revizuit periodic, după caz, care să indice componența, autoritatea și responsabilitățile acestuia.

(2) Comitetul de administrare a riscurilor va prezenta consiliului de administrație, cel puțin semestrial, rapoarte asupra activității desfășurate.

Art. 8. - (1) Membrii comitetului de administrare a riscurilor trebuie să aibă o experiență corespunzătoare responsabilităților lor în cadrul acestuia.

(2) Comitetul de administrare a riscurilor este format din conducători ai instituției financiare nebancale și ai compartimentelor a căror activitate este supusă riscurilor semnificative.

Art. 9. - Comitetul de administrare a riscurilor va avea cel puțin următoarele atribuții:

a) să asigure informarea consiliului de administrație asupra problemelor și evoluțiilor semnificative care ar putea influența profilul de risc și rezultatele instituției financiare nebancale;

b) să dezvolte proceduri adecvate pentru identificarea, evaluarea, monitorizarea și controlul riscurilor semnificative;

c) să prezinte consiliului de administrație informații suficiente de detaliate și oportune, care să permită acestuia să cunoască și să evalueze performanța conducerii în monitorizarea și controlul riscurilor semnificative, potrivit procedurilor aprobate, precum și performanța de ansamblu a instituției financiare nebancale;

d) să informeze regulat consiliul de administrație asupra situației expunerilor instituției financiare nebancale la riscuri și imediat, în cazul în care intervin schimbări semnificative în expunerea curentă sau viitoare a instituției financiare nebancale la riscurile respective.

SECȚIUNEA a 3-a

Comitetul de audit

Art. 10. - Instituțiile financiare nebancale trebuie să dispună de un comitet de audit, având funcție consultativă. Comitetul de audit este un comitet permanent, format dintr-un număr de cel puțin 3 membri, ale cărui funcționare și atribuții sunt reglementate de prezenta normă și de regulamentele interne ale fiecărei instituții financiare nebancale.

Art. 11. - (1) Președintele comitetului de audit trebuie să fie un membru al consiliului de administrație al instituției financiare nebancale.

(2) Membrii comitetului de audit trebuie să aibă o experiență corespunzătoare atribuțiilor ce le revin în cadrul comitetului. Cel puțin un membru trebuie să aibă experiență în domeniul contabilității sau auditului.

Art. 12. - Instituțiile financiare nebancale trebuie să asigure accesul membrilor comitetului de audit la orice date sau înregistrări necesare îndeplinirii atribuțiilor ce revin acestuia.

Art. 13. - Comitetul de audit va avea cel puțin următoarele atribuții:

a) avizarea planului de audit și necesarului de resurse aferent acestei activități;

b) asigurarea relației cu auditorul financiar al instituției financiare nebancale, în sensul primirii planului de audit și analizării constatrilor și recomandărilor acestuia, precum și analizarea constatrilor și recomandărilor organelor de supraveghere și control din afara instituției financiare nebancale;

c) asigurarea respectării prevederilor cadrului legal, ale actului constitutiv și ale normelor aprobate de consiliul de administrație.

Art. 14. - Comitetul de audit poate formula recomandări adresate consiliului de administrație privind controlul intern, auditul intern și auditul financiar, precum și pentru numirea auditorului financiar al instituției financiare nebancale.

Art. 15. - (1) Consiliul de administrație al instituțiilor financiare nebancale, cu avizul comitetului de audit, poate lua decizia externalizării totale sau parțiale a activității de audit intern.

(2) Instituțiile financiare nebancale pot externaliza activitatea de audit intern numai unui auditor financiar specializat, cu respectarea prevederilor art. 21, 38 și 39.

(3) Principiile fundamentale ale auditului intern prevăzute la art. 43 se vor aplica și în cazul externalizării acestei activități.

CAPITOLUL III

Desfășurarea activităților de control intern și administrare a riscurilor semnificative de către instituțiile financiare nebancale înregistrate în Registrul special

SECȚIUNEA 1

Activitatea de control intern

1.1. Activitățile de control și separarea responsabilităților

Art. 16. - Activitățile de control trebuie să se constituie ca parte integrantă a activității zilnice a instituțiilor financiare nebancare având drept scop realizarea obiectivelor de la art. 4.

Art. 17. - Activitățile de control trebuie definite pentru fiecare nivel organizatoric al instituțiilor financiare nebancare și implică două etape:

- a) stabilirea procedurilor de control;
- b) verificarea respectării procedurilor de control stabilite.

Art. 18. - Instituțiile financiare nebancare trebuie să realizeze o repartizare corespunzătoare a atribuțiilor la toate nivelurile organizatorice și să se asigure că personalului nu îi sunt alocate responsabilități care să conducă la conflicte de interese, precum aprobarea tragerii fondurilor și tragerea efectivă, evaluarea documentației de credit și monitorizarea clientului după contractarea creditului.

1.2. Informare și comunicare

Art. 19. - Instituțiile financiare nebancare trebuie să dispună de sisteme informaționale adecvate care să acopere toate activitățile acestora și să includă modalități de procesare a informațiilor în formă electronică, astfel încât să fie posibilă obținerea de probe de audit.

Art. 20. - Structura organizatorică a instituțiilor financiare nebancare trebuie să asigure fluxuri corespunzătoare de informații, pe verticală, în ambele sensuri, și pe orizontală, care să permită următoarele:

a) informarea consiliului de administrație și a conducătorilor asupra riscurilor aferente activității și funcționării instituțiilor financiare nebancare;

b) informarea personalului asupra procedurilor de lucru stabilite în cadrul instituțiilor financiare nebancare;

c) difuzarea informațiilor între compartimentele și sediile secundare ale instituțiilor financiare nebancare pentru care respectivele informații au relevanță.

Art. 21. - În cazul externalizării unor activități, consiliul de administrație și conducătorii instituțiilor financiare nebancare răspund pentru atingerea obiectivelor controlului intern aferente respectivelor activități.

SECȚIUNEA a 2-a

Administrarea riscurilor semnificative

Art. 22. - Instituțiile financiare nebancare vor elabora o strategie privind administrarea riscurilor semnificative aferente activității desfășurate, care va fi aprobată de consiliul de administrație.

Art. 23. - Instituțiile financiare nebancare trebuie să ia măsuri pe linia administrării următoarelor riscuri semnificative: riscul de credit, riscul de piață, riscul operațional și riscul reputațional.

Art. 24. - Administrarea riscurilor semnificative trebuie să asigure stabilirea cel puțin a:

a) unui sistem de proceduri de autorizare a operațiunilor supuse riscurilor;

b) unui sistem de stabilire a limitelor expunerii la risc și de monitorizare a acestora, precum și a nivelurilor de competență de aprobare a expunerilor. Limitele stabilite la nivelul activităților și/sau compartimentelor/sediilor secundare trebuie corelate cu cele stabilite la nivel de ansamblu al instituției financiare nebancare;

c) unui sistem de raportare a măsurii expunerilor la riscuri, precum și altor aspecte legate de riscuri către nivelurile de conducere corespunzătoare;

d) unor criterii de recrutare și remunerare a personalului, care să stabilească standarde adecvate pentru pregătirea, experiența și integritatea acestuia;

e) unui program de instruire a personalului.

Art. 25. - Instituțiile financiare nebancare trebuie să asigure o monitorizare sistematică a conformității aplicării procedurilor stabilite pentru riscurile semnificative și să soluționeze deficiențele constatate.

2.1. Identificarea și evaluarea riscurilor semnificative

Art. 26. - Identificarea și evaluarea riscurilor semnificative trebuie să se facă atât la nivel de ansamblu al unei instituții financiare nebancale, cât și la toate nivelurile organizatorice ale acesteia, trebuie să acopere toate activitățile și să țină cont, când este cazul, de apariția unor noi activități.

Art. 27. - Identificarea și evaluarea riscurilor semnificative trebuie să se realizeze cu luarea în considerare a factorilor interni, precum complexitatea structurii organizatorice, natura activităților desfășurate, calitatea personalului și fluctuația acestuia, și a factorilor externi, precum condițiile economice, schimbările legislative sau legate de mediul concurențial în sectorul financiar și progresul tehnologic.

2.2. Administrarea riscului de credit

Art. 28. - (1) Procedurile instituțiilor financiare nebancale privind riscul de credit trebuie să se refere la întreaga activitate a acestora și să aibă în vedere atât creditele la nivel individual, cât și întregul portofoliu.

(2) Procedurile vor trebui stabilite și implementate de către instituțiile financiare nebancale astfel încât să se asigure următoarele:

- a)** menținerea unor standarde sănătoase de creditare;
- b)** monitorizarea și controlul riscului de credit;
- c)** evaluarea corespunzătoare a noilor oportunități de afaceri;
- d)** identificarea și administrarea creditelor neperformante;
- e)** evaluarea condițiilor ce trebuie îndeplinite de către clienți pentru a putea intra în relație de afaceri cu instituția financiară nebancale;
- f)** stabilirea garanțiilor care pot fi acceptate de către instituția financiară nebancale.

(3) În vederea prevenirii intrării în relații de afaceri cu persoane implicate în activități frauduloase și alte activități de natură infracțională, instituțiile financiare nebancale trebuie să aibă în funcțiune proceduri stricte care să includă cel puțin:

- a)** solicitarea de referințe și informații de la persoane autorizate;
- b)** consultarea informațiilor puse la dispoziție instituțiilor financiare nebancale de structuri, constituite sub forma Centralei Riscurilor Bancare sau sub forma unor entități cu activitate similară, organizate în condițiile legii, având drept scop colectarea și furnizarea de informații privind situația contrapartidei în calitatea sa de beneficiar de credite ori alte informații de natură financiară;
- c)** cunoașterea structurii participanților la capitalul societății, precum și a persoanelor responsabile de administrarea acesteia, în cazul clienților persoane juridice.

Art. 29. - Instituțiile financiare nebancale trebuie să evalueze riscul de credit aferent tuturor activităților ce sunt afectate de acest risc, indiferent dacă acestea sunt reflectate în bilanț sau în afara bilanțului.

Art. 30. - La evaluarea riscului de credit instituțiile financiare nebancale trebuie să ia în considerare elemente referitoare la:

- a)** performanța financiară curentă și previzionată a contrapartidelor;
- b)** concentrarea expunerilor față de contrapartide, piețele în care acestea operează, sectoarele economice și țările unde sunt stabilite;
- c)** capacitatea de punere în aplicare, din punct de vedere legal, a angajamentelor contractuale;
- d)** capacitatea și posibilitatea de a executa garanțiile, în condițiile pieței;
- e)** angajamentele contractuale cu persoanele aflate în relații speciale cu instituțiile financiare nebancale;
- f)** destinația creditului și sursa de rambursare a acestuia;
- g)** istoricul serviciului datoriei aferent contrapartidei.

Art. 31. - (1) Instituțiile financiare nebancale trebuie să dispună de proceduri pentru aprobarea noilor credite, precum și pentru restructurarea celor existente (de exemplu: reeșalonare, refinanțare).

(2) Refinanțarea creditelor nu va conduce la încadrarea acestora într-o categorie de clasificare mai favorabilă din punct de vedere al riscului de credit.

(3) Instituțiile financiare nebancale vor clasifica creditele reeșalonate în condiții mai stricte decât cele asociate situației inițiale a respectivelor credite.

Art. 32. - (1) Instituțiile financiare nebancale trebuie să procedeze la evaluarea periodică a garanțiilor reale.

(2) Instituțiile financiare nebancale trebuie să evalueze capacitatea garanțiilor de a-și asuma obligații, în cazul garanțiilor personale.

Art. 33. - (1) Instituțiile financiare nebancale trebuie să dispună de sisteme informaționale care să permită raportarea în timp util a aspectelor legate de riscul de credit, cu accent pe evidențierea creditelor neperformante și/sau identificarea neconformării cu limitele de expunere stabilite.

(2) Sistemele de informare trebuie să furnizeze date adecvate privind componența portofoliului de credite, precum și informații care să permită identificarea oricăror concentrări de risc.

(3) Comitetul de administrare a riscurilor va supune, cel puțin trimestrial, spre analiză consiliului de administrație rapoarte privind monitorizarea activității de creditare și administrarea riscului de credit.

Art. 34. - Sistemul de monitorizare a riscului de credit va cuprinde cel puțin:

- a) analiza situației financiare a contrapartidei;
- b) urmărirea conformității modului de respectare de către contrapartidă a clauzelor contractuale;
- c) evaluarea gradului de acoperire cu garanții a expunerii în raport cu situația curentă a contrapartidei;
- d) actualizarea informațiilor relevante cuprinse în dosarul de credit.

Art. 35. - În cadrul activităților de control intern, instituțiile financiare nebancale trebuie să dispună de sisteme pentru identificarea în timp util a creditelor a căror calitate se deteriorează și pentru administrarea creditelor neperformante.

2.3. Administrarea altor riscuri semnificative

Art. 36. - (1) Instituțiile financiare nebancale trebuie să dezvolte proceduri și sisteme de identificare, evaluare și monitorizare a riscului de piață, operațional și reputațional.

(2) În cazul în care riscurile menționate la alin. (1) sunt evaluate ca semnificative, instituțiile financiare nebancale vor dispune de proceduri de administrare a acestora.

Art. 37. - (1) Instituțiile financiare nebancale trebuie să dispună de un sistem de informare adecvat pentru evaluarea, monitorizarea, controlul și raportarea expunerilor afectate de riscurile prevăzute la art. 36.

(2) Raportările trebuie transmise conducătorilor și, într-o formă sintetică, consiliului de administrație.

2.4. Administrarea riscurilor asociate activităților externalizate

Art. 38. - Instituțiile financiare nebancale trebuie să dispună de proceduri de administrare a riscurilor asociate activităților externalizate.

Art. 39. - Instituțiile financiare nebancale nu pot externaliza:

- a) activitatea de creditare desfășurată în conformitate cu obiectul de activitate stabilit prin actul constitutiv;
- b) activitatea de audit intern, în condițiile în care furnizorul extern de servicii în domeniul auditului intern are și calitatea de auditor financiar al instituției financiare nebancale în cauză;
- c) organizarea și ținerea contabilității, în condițiile în care între persoanele cărora le-ar fi externalizată activitatea de ținere a contabilității și auditorul financiar există legături ce afectează independența acestuia în exercitarea mandatului;
- d) activități care în urma externalizării nu mai pot fi controlate și desfășurate în conformitate cu reglementările în vigoare.

CAPITOLUL IV

Activitatea de audit intern

SECȚIUNEA 1

Obiectivul auditului intern

Art. 40. - Instituțiile financiare nebancale trebuie să organizeze auditul intern ca o componentă a activității de monitorizare a sistemului de control intern, în scopul realizării obiectivului privind îmbunătățirea activității acestora.

Art. 41. - Auditul intern trebuie să acopere toate activitățile instituției financiare nebancale, inclusiv activitățile sediilor secundare din țară și din străinătate.

Art. 42. - În vederea îndeplinirii obiectivului, auditul intern al instituțiilor financiare nebancale va include, în cadrul unui angajament de audit, în principal următoarele activități:

- a) evaluarea eficienței și a gradului de adecvare a sistemului de control intern;
- b) evaluarea modului de aplicare și a eficacității procedurilor de administrare a riscurilor și a metodologiilor de evaluare a riscurilor semnificative;
- c) analizarea relevanței și integrității datelor furnizate de sistemele informaționale financiare și de gestiune, inclusiv de sistemul informatic;
- d) evaluarea acurateței și credibilității înregistrărilor contabile și situațiilor financiare;
- e) evaluarea modului în care se asigură protejarea elementelor patrimoniale bilanțiere și extrabilanțiere și identificarea metodelor de prevenire a fraudelor și pierderilor de orice fel;

f) evaluarea modului în care sunt respectate dispozițiile cadrului legal, a modului în care sunt aplicate eventualele măsuri impuse de Banca Națională a României, precum și evaluarea modului în care sunt implementate procedurile instituției financiare nebancare.

SECȚIUNEA a 2-a

Desfășurarea activității de audit intern

Art. 43. - În desfășurarea activității de audit intern vor fi respectate următoarele principii fundamentale:

- a) permanența;
- b) independența;
- c) obiectivitatea și imparțialitatea;
- d) integritatea și competența profesională;
- e) confidențialitatea.

Art. 44. - Activitatea de audit intern presupune, în vederea desfășurării de angajamente de audit, parcurgerea cel puțin a următoarelor etape:

- a) planificarea activității de audit intern;
- b) examinarea și evaluarea informațiilor avute la dispoziție;
- c) comunicarea rezultatelor;
- d) monitorizarea implementării recomandărilor date.

Art. 45. - Planul de audit intern, aprobat de consiliul de administrație, trebuie să includă obiectivele, termenele și frecvența angajamentelor de audit, precum și resursele necesare.

Art. 46. - Pentru fiecare angajament de audit din planul de audit trebuie întocmit un raport de audit. Raportul de audit trebuie transmis conducerii structurii auditate, comitetului de audit și consiliului de administrație al instituției financiare nebancare.

Art. 47. - În urma analizării recomandărilor auditului intern, conducătorul/conducătorii responsabil/responsabili de coordonarea structurii auditate dispune/dispun asupra implementării recomandărilor respective.

Art. 48. - Auditul intern urmărește modul de implementare a recomandărilor formulate în cadrul derulării acestei activități și raportează în acest sens, cel puțin semestrial, conducătorilor, consiliului de administrație și comitetului de audit.

Art. 49. - În cazul în care instituția financiară nebanară face parte dintr-un grup la nivelul căruia există departament specializat de audit intern, acesta poate asigura activitatea de audit intern și la nivelul instituției financiare nebancare, cu condiția respectării principiilor și cerințelor prezentei norme.

CAPITOLUL V

Dispoziții finale

Art. 50. - Instituțiile financiare nebancare trebuie să întocmească anual un raport asupra activității desfășurate în domeniul controlului intern, administrării riscurilor semnificative și auditului intern care va fi analizat în cadrul consiliului de administrație.

Art. 51. - Nerespectarea prevederilor prezentei norme atrage aplicarea sancțiunilor sau, după caz, a măsurilor prevăzute în titlul I al Ordonanței Guvernului nr. 28/2006 privind reglementarea unor măsuri financiar-fiscale, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 266/2006.

Președintele Consiliului de administrație
al Băncii Naționale a României,
Mugur Constantin Isărescu

București, 5 septembrie 2006.

Nr. 18.